

Zwolle en omstreken

Jaarverslag 2014

5. BESTUURLIJK JAARVERSLAG 2014

Na de Algemene Ledenvergadering van maart 2014 wordt het bestuur gevormd door Jan van Lenteren (voorzitter), Janna Drewes (penningmeester zonder andere bestuurstaken), Joke Geschiere (secretaris), Henriette Maan, Gerard Derkman en Hans de Jong. Ook dit jaar hebben we weer ondersteuning gekregen van Roelof Pol (ledenadministratie) en Louis Zandbergen (adviseur), waarvoor dank aan beiden. Eind 2014 besluiten Henriette en Joke dat zij mede door persoonlijke omstandigheden in 2015 zullen aftreden.

In januari is de eerste Activiteitenfolder IVN Zwolle verschenen, een nieuwe vorm van promotie van onze activiteiten. Alle informatie over excursies, cursussen en activiteiten wordt tweemaal per jaar vermeld in deze halfjaarlijkse folder in full colour in huisstijl. Ook de algemene verenigingsinformatie wordt hierin vermeld.

In mei hebben we onze nieuwe kleding officieel in gebruik genomen en gepresenteerd aan de organisaties die financieel hebben bijgedragen aan de aanschaf van de jassen en polo's in de kledinglijn van landelijk IVN. We hadden een bijeenkomst met een feestelijk tintje. De aanwezige vertegenwoordigers van de fondsen werden bedankt. Zo ook de kledingcommissie die veel werk had verzet. De reacties op de kleding van zowel de gidsen als van deelnemers aan activiteiten zijn positief: goed herkenbaar, mooi, doelmatig en goed duurzaam materiaal.

De subsidieaanvragen bij Fonds Lokaal Actief voor de nieuwe activiteit De Oerschool en bij Maatschappelijke initiatieven provincie Overijssel voor Groen voor Ouderen (GVO) en de Natuurgidsencursus (NGC) werden gehonoreerd.

We hebben kennis gemaakt met de nieuwe IVN-consulent, werkzaam bij NMO, Peter Adema.

Het jubileumjaar 2015, waarin IVN Zwolle het 40-jarig bestaan viert, had de aandacht. Een jubileumcommissie gaat plannen maken.

In een brainstormsessie in het najaar heeft het bestuur zich gebogen over de Toekomstambities voor de komende jaren. Er komt een vervolg.

Coördinatorenoverleg

In mei en oktober is er overleg geweest met de coördinatoren van de werkgroepen. Tijdens het vaste agendapunt "rondje langs de werkgroepen" is verslag gedaan van de activiteiten en bevindingen. Ook zijn ideeën en adviezen uitgewisseld om elkaar te ondersteunen.

Vernieuwingen binnen cursussen en activiteiten kwamen aan de orde, zo ook het eventuele tekort aan coördinatoren of werkgroepleden.

Daarnaast is o.m. gesproken over het beheer van de IVN-kleding, de Verklaring omtrent gedrag, de Activiteitenfolder, het beleid van de gemeente Zwolle m.b.t. groenbeheer, de inventaris.

Samenwerking met andere organisaties

Het overleg van het bestuur met KNNV Zwolle heeft dit jaar voornamelijk de toekomst van het ZNT (Zwols Natuurtijdschrift) als onderwerp gehad. De landelijke besturen van IVN en KNNV laten vanuit hun gezamenlijk overleg weten dat ze willen streven naar meer samenwerking ook op lokaal niveau.

Het Natuurplatform Zwolle (waarin Jan van Lenteren namens IVN Zwolle deelneemt) heeft o.m. aandacht besteed aan de groene items in de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen, kennismaking met de nieuwe wethouder, de bevindingen van de CDO-makelaar w.b. het netwerk voor natuur- en milieueducatie (NME) en het concept Groene Agenda 2015-2025 van de gemeente.

Het bestuur heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten die Natuur en Milieu Overijssel (NMO) heeft georganiseerd in vervolg op het onderzoek van de CDO-makelaar: voor groene vrijwilligersorganisaties en voor organisaties die zich bezighouden met NME/CDO (communicatie voor duurzame ontwikkeling) met als doel het ontwikkelen van samenwerkingsverbanden.

Op initiatief van IVN Gelderland heeft er met verschillende organisaties waaronder IVN Zwolle een overleg plaatsgehad over een nieuwe impuls rondom de Hattermerpoort.

We hebben dit jaar als vereniging goed gebruik gemaakt van de ruimtes van Doepark/Landstede (volgens de samenwerkingsovereenkomst) voor vergaderingen, cursussen en de Groendoeners. De Gezinsexcursies trokken met hun activiteiten die plaats vonden in Doepark Nooterhof veel belangstelling. In het informatiepunt in Doepark Nooterhof werd onder meer een klein assortiment van IVN- en KNNV-artikelen te koop aangeboden.

Ledenbestand

Per eind december 2014 heeft IVN Zwolle drie ereleden, 252 leden, negen huisgenootleden en 94 donateurs. In vergelijking met vorig jaar is dit een toename van 31 leden, een huisgenootlid en een afname van 9 donateurs. Dit is, na een aantal jaren van afname van het aantal leden, het tweede jaar op rij dat het ledenaantal groeit. We hopen dat deze trend zich voortzet. Voor de bewaartermijn van de ledenadministratie is vastgesteld dat de ledenmutaties van het huidige en het voorgaande jaar worden bewaard.

Namens het bestuur, Joke Geschiere, secretaris.

6. JAARVERSLAGEN WERKGROEPEN 2014

Werkgroep Excursies

Coördinator: Ine Reinders

Coördinator activiteiten op aanvraag: Heike Tack

De werkgroep Excursies verzorgt:

- de jaarlijkse natuurgidsenvergadering met excursieplanning,
- publiciteit rond alle excursies, d.w.z. voor elke excursie een persbericht opvragen en uitsturen,
- folderverspreiding,
- excursies en activiteiten op aanvraag,
- de nieuwjaarswandeling voor alle vrijwilligers, samen met het bestuur.

De werkgroepleden zijn Heike Tack, Ine Reinders en Jan Geerts.

Geplande excursies:

In 2014 waren er 20 vooraf geplande excursies: 18 wandel- en twee fietsexcursies.

Met 24 gidsen bereikten we ruim 370 mensen.

We waren zeven keer in Zwolle, maar ook in het gebied rondom verzorgden wij allerlei excursies: Hattem, Wezep, Dalfsen, De Wijk, Windesheim, Vilsteren en Lemele.

De excursies hadden verschillende thema's: Langs de rivier, Dynamiek van het Landschap, Geheimen van landgoederen, en ook ontluikend groen, vogels, bomen, insecten en paddenstoelen passeerden de revue. Natuurbeleving met al je zintuigen is een overall-thema.

Excursies en activiteiten op aanvraag:

Er waren dit jaar vijf excursies op verzoek voor een familiefeestje, buurtfeest, fotografenclub, voor leidsters kindernevendienst en IVN Dordrecht.

Tweemaal verzorgden we met drie gidsen een "Uurtje Bomen" voor een twintigtal kinderen van de Buitenschoolse Opvang van Doornijk in Zwolle-Zuid. Van Doornijk kregen we ook een vraag voor consultatie en advies voor het inrichten van natuurkisten voor de verschillende kinderopvanglocaties.

We namen deel aan de Doeweek voor kinderen van 4 t/m 12 jaar van Landstede in Doepark Nooterhof, waar de kinderen allerlei activiteiten konden doen die met bomen te maken hadden. We deden natuurlijk weer mee aan de Nacht van de

Nacht in samenwerking met de Milieuraad Zwolle; het thema van de IVN-activiteiten was deze keer "Vuur en Verhalen". En we hadden een bijdrage aan het jaarlijkse festijn Parkpret in Park Eekhout, waar het thema "Film" was, zodat we daar de kinderactiviteiten op hebben afgestemd.

Samen met de Milieuraad en Landstede hebben we voor Doepark Nooterhof de derde Doe-speurtocht ontwikkeld: "Lentekriebels met Klara de Kikker", met als doel kinderen te laten kennismaken met de lente.

Voor Park de Leemkule en Camping Molecaten in Hattem werden in de vakanties weer verschillende fiets- en wandeltochten georganiseerd voor vakantiegasten. Met vijf gidsen zijn negen excursies gegeven voor (groot)ouders en hun (klein)kinderen..

In totaal hebben we met de IVN-excursies en -activiteiten meer dan 900 volwassenen en kinderen bereikt in Zwolle en omgeving.

Alle gidsen en meewerkende stagiaires natuurgidsencursus: BEDANKT!

Wie wil onze werkgroep versterken? IVNexcursies@ivnzwolle.nl.

Werkgroep Gezinsexcursies

Coördinator: Annet van der Wal

De werkgroep bestaat eind 2014 uit Marjan Reus, Joyce Schreuder, Annet van der Wal en Jaap van Driezum, die ons team het komende jaar komt versterken.

De werkgroep kan een beroep doen op een groep van 20 vrijwilligers die willen helpen bij het begeleiden van de activiteiten op de dag zelf. Dit is belangrijk omdat onze werkwijze veel begeleiding vraagt. We willen dan ook iedereen die het afgelopen jaar heeft meegewerkt bedanken voor zijn of haar inzet.

We moesten op zoek naar een nieuw werkgroeplid, want Elly Borgerink heeft inmiddels afscheid genomen, omdat ze is verhuisd. We willen haar bij deze bedanken voor haar inzet!

En Joyce is halverwege tijdelijk gestopt omdat ze zwanger was; op 6 augustus is ze bevallen van een gezonde dochter, Linde. Gefeliciteerd!

De werkgroep heeft dit jaar vier excursies georganiseerd. Elke excursie heeft een thema waarop de activiteiten zijn afgestemd. Iedere activiteit is een post en deelnemende kinderen lopen langs de posten en mogen zelf kiezen welke activiteit ze willen doen. We vragen € 2,00 per deelnemend kind om zo de kosten te dekken. Deze formule blijkt nog steeds goed te werken.

We begonnen op 11 mei het jaar met "Lentepret", op wijkboerderij De Schellerhoeve. Binnen, want buiten kwam de regen met bakken uit de hemel. Zelfs een doorgewinterde IVN'er heeft zijn grenzen. Vijf kinderen met ouders trotseerden het weer en hebben meegedaan aan het boerderijspel, lente bingo, een zonnebloempit poten, graspoppetjes en nestjes maken. De tweede activiteit was "Waterspektakel" op 22 juni. Met deze excursie hebben we meegedaan aan het landelijk IVN Slootjesweekend en ook aan de Water4daagse, die tijdens hetzelfde weekend werd georganiseerd in Zwolle en omgeving. De kinderen konden kiezen uit vlotjes bouwen, soep koken en een visje maken. Ook konden ze onder de microscoop het kloppend hart van een watervlo bewonderen en in het waterlab konden ze allerlei eigenschappen van water uittesten. En natuurlijk waterbeestjes vangen en zelf water zuiveren. Er hebben zo'n 70 kinderen met hun familie meegedaan.

Zondag 31 augustus organiseerden we "Zie ze vliegen". Een middag vol met activiteiten die te maken hadden met alles wat zich door de lucht beweegt. Zo konden kinderen vogels spotten, op zoek naar insecten, een hotel bouwen voor wilde bijen, ontdekken hoeveel lucht erin een spekje zit en een vliegend object maken en uittesten. Ondanks een regenbui werd het een geslaagde activiteit waar 27 kinderen samen met hun (groot)ouders aan mee hebben gedaan.

"Het Kabouterpad" op 5 oktober was de laatste activiteit van dit jaar. Op wijkboerderij De Klooienberg waren een groot aantal kabouters tevoorschijn gekomen, die de deelnemende kinderen lieten kennismaken met de herfst. Popcorn poffen, een voederdennerappel maken voor de vogels, herfstmemory spelen, naar een verhaal luisteren en in het café werd er getrakteerd op een kabouterbeschuitje met honing en een glaasje appelsap. Er hebben 21 kinderen mee gedaan samen met hun familie.

Jeugdnatuurclub de Groendoeners

Coördinator: Margreet Dekker

De Groendoeners, een jeugdnatuurclub voor kinderen uit groep 6, 7 en 8 van de basisschool.

Eén keer per maand kwamen de kinderen bij elkaar om allerlei verschijnselen die zich kunnen voordoen in de natuur en het milieu te onderzoeken, te beleven en te ervaren. Iedere middag had een thema.

In januari brachten we een bezoek aan de kringloopwinkel. Februari was de maand voor het snoeien van wilgenbomen. Medewerkers van Landschap Overijssel zorgden voor goed materiaal en handschoenen! De wilgen staan nu te pronken met een mooie knot.

Bomen, bijen en vogels hielden de kinderen bezig in de volgende maanden.

Tot slot: de verrassingstocht in juni, die dit jaar werd gehouden in wijkboerderij De Klooienberg. Schapen drijven naar een andere wei met de herder en zijn hond, een struintocht en een hele schapenvacht viltten. Spektakel!

Helaas namen we afscheid van zes begeleiders, waarbij Femmy M. en Gerda R. na 20 jaar een andere koers kozen. Sija R. heeft het tien jaar volgehouden. Hermien T., Ine R. en Marjan V. deden

enkele jaren mee. Allen hartelijk bedankt voor je goede inzet en je enthousiasme. Laten we hopen dat in 2015 de Natuurgidsencursus nieuw leven in de Groendoeners gaat blazen.

Werkgroep Groen voor Ouderen

Coördinator: Wietske van Santen

Ook Groen voor Ouderen (GVO) heeft te maken met de veranderingen in de zorginstellingen. De zorg wordt verplaatst naar kleinere tehuizen met huiskamerformule. Dat is op zich geen probleem voor ons werk. Maar voor een bepaalde categorie ouderen is er (in de toekomst) geen plaats meer in een zorginstelling. Onze mogelijkheden worden daardoor ook beperkt. Wellicht moeten wij ons gaan bezinnen op nieuw werkterrein, bijvoorbeeld het ondersteunen van mantelzorgers. Zij worden vast ook geconfronteerd met de vraag naar een zinvolle dagbesteding voor zorgbehoevende ouderen. GVO zou voor mantelzorgers materiaal kunnen ontwikkelen en instructie verzorgen.

In januari 2014 heeft Groen voor Ouderen bijeenkomsten van de projectgroep 'De Groene Visite' van Natuur en Milieu Overijssel bijgewoond. Dit project wil in zes plaatsen in Overijssel een soort Groen voor Ouderen starten of verder stimuleren door o.a. training en materiële ondersteuning. GVO Zwolle is een van de zes plaatsen. Begin 2015 zullen wij deelnemen aan een training in de omgang met (licht) dementerende ouderen.

Zomer 2014 heeft het IVN-bestuur samen met GVO een verzoek om subsidie ingediend bij de Provincie voor het vervaardigen van twee Natuurkoffers met thema 'De Boerderij'. Tot ons groot genoegen is dit verzoek gehonoreerd en wij zijn inmiddels aan de slag.

Op 13 april konden de aspirant-natuurgidsen kennis maken met het werk van Groen voor Ouderen. Dat gebeurde in zorginstelling De Venus. Hoogtepunt was een wandeling met bewoners in rolstoelen in het Engelse Werk.

Dit jaar is er maar spaarzaam gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een natuurkoffer te lenen. Alleen in september heeft er een uitlening plaatsgevonden.

Helaas hadden twee leden van onze werkgroep te maken met ziekte en operaties. Gelukkig gaat het nu beter met hen. Misschien kunnen zij binnen niet al te lange tijd weer met de koffer op pad. Op dit moment wordt er maar in één tehuis gewerkt.

Wij zijn ook daarom erg blij dat er weer enkele mensen zijn die als vrijwilliger belangstelling hebben voor Groen voor Ouderen. Twee van hen zijn enkele keren actief aanwezig geweest bij onze presentaties. Het ziet er naar uit dat zij zich bij ons zullen aansluiten.

Werkgroep Natuurgidsencursus

Coördinator: Alfred van der Burgh

Na elf maanden voorbereiding in 2013 zijn we in januari 2014 van start gegaan met 26 enthousiaste cursisten in het

Engelse Werk, waarbij Eli Heimans centraal stond.

De groep was deze keer bijzonder divers wat betreft voorkennis.

Tot aan de zomerstop hadden we 19 lessen op de maandagavonden en zaterdagochtenden op verschillende locaties in en rond Zwolle. Deze lessen werden deels verzorgd door eigen docenten uit het Cursusteam, maar we maakten ook regelmatig gebruik van verschillende deskundige gastdocenten.

Ook sommige cursisten met veel voorkennis konden worden ingezet om een bijdrage te leveren aan de lessen.

Daarnaast gingen de cursisten aan de slag met hun Natuurwaarnemingsproject en hun zelfgekozen Adoptieterrein. Daarbij werden de cursisten waar nodig begeleid door verschillende mentoren.

Na de zomervakantie in september stond het Veldwerkweekend gepland en net als vijf jaar geleden: het weer kon niet beter! Er werd vooral buiten hard aan verschillende opdrachten gewerkt en de resultaten in de vorm van originele presentaties in het veld waren er dan ook naar ...

Inmiddels waren er vijf cursisten om diverse redenen afgehaakt. Momenteel bestaat de groep uit 21

cursisten.

Elke cursist heeft de afgelopen maanden een 5-minutenpraatje gehouden en we zijn begonnen met het oefenen met de 10-minutenactiviteiten. Ook wordt er al flink stage gelopen, zowel bij de verschillende werkgroepen als bij excursies.

De verslagen van de Adoptieterreinen zijn binnen en zullen binnenkort worden gepresenteerd.

Momenteel, na 32 lessen, oriënteren de cursisten zich op het eindwerkstuk. Dat zal in augustus en september 2015 worden gepresenteerd.

Daarna hopen we op 28 september 2015 21 diploma's 'IVN-Natuurgids' te kunnen uitreiken.

Werkgroep De Oerschool

Coördinator: Gerda Revenberg

De Oerschool, een nieuwe activiteit in 2014, is een natuurclub voor jongeren van 12 tot 16 jaar waar we (over)leven in de Oertijd in de praktijk beleven. We gaan terug in de tijd naar de jagers en verzamelaars, de bronstijd en ijzertijd. We willen de jongeren zelfredzaam maken door hen ambachtelijke en primitieve vaardigheden te leren die hen dicht bij de natuur brengen. De opzet is niet het natuurgetrouw naspelen, maar samen ontdekken, beleven en plezier hebben.

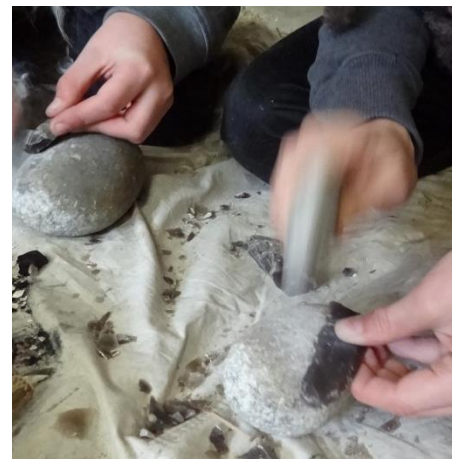
Maandelijks komen we bij elkaar van 10 tot 13 uur bij de wijkboerderij De Klooienberg en bij mooi weer in de uiterwaarden nabij de Klooienberg bij de wilgentenen hut.

De werkgroep bestaat uit zeven mensen: Peter Auke Nicolaij, Manon Nijhuis, Marianne Vocking, Marga Stoffer, Bertina Heijns, Monique Sol en Gerda Revenberg.

Dit voorjaar zijn we begonnen met een grondige voorbereiding van drie zaterdagen om elkaar als werkgroep beter te leren kennen en samen oer-vaardigheden te oefenen. De start was een survival-workshop van INARI Survival in februari; gesubsidieerd uit het fonds Lokaal Actief van Natuur en Milieu Overijssel.

We hebben we in juni een Open Lesdag georganiseerd voor het werven van deelnemers.

Uiteindelijk zijn we in september gestart met tien jongeren waarvan er vier bij de Groendoeners-natuurclub hebben gezeten. Er is nog plaats voor vijf deelnemers.

Nu zijn we vier Oerschooldagen verder. Er is enthousiast vuur gemaakt met firesteel en vuurslag. Ook heeft iedereen een blaaspijp van vlierhout gemaakt om vuur aan te blazen. We hebben zelf deeg gekneet voor broodjes en gebakken op een stok. Met de blaaspijp is in oktober geprobeerd een blok hout uit te branden (kooltje aanblazen) tot een beker. Dat viel niet mee. We hebben ook een begin gemaakt met oerklleding met opgenaaid schapenbont en leren foedralen voor aan een riem. We hebben geoefend met de slinger om kastanjes te werpen naar een prooi (rendierkop).

In november hebben we les gehad in vuursteen bewerken van Ernest Mols, een vuursteensmid uit Diever. Er zijn prachtige messen en speren gemaakt.

In december hebben we met elkaar het midwinterfeest gevierd. Het thema was 'Licht en lawaai'. We hebben zelf kaarsen gemaakt en twee grote pompoenen uitgehold. Het lawaai- onderdeel: een snorrebot/zoemhout schoot er bij in want houthakken was veel leuker en dat maakte ook genoeg lawaai.

We sluiten de ochtend altijd af met een gezamenlijke zelfgemaakte lunch.

Elke keer vliegt de tijd. We hebben een enthousiaste groep deelnemers en begeleiders. Per bijeenkomst bieden we minimaal drie activiteiten aan waaruit gekozen kan worden. Er is nog veel te doen en te leren...

Werkgroep Paddenstoelen

Coördinator: Tineke Burghard

De paddenstoelenwerkgroep is een gezamenlijke werkgroep van KNNV en IVN. Het aantal leden bedraagt 20. We hebben in totaal 24 gebieden rondom Zwolle geïnventariseerd, waarvan er twee voor de eerste keer in het programma waren opgenomen.

De inventarisatie-excursies in het voorjaar vonden plaats vanaf februari tot en met juni, eenmaal per twee weken. We bezochten het Roggebotzand, een terreintje van Overijssels Landschap aan de Valkenbergweg, het Engelse Werk, Westerveldse bos, Staphorsterbos, Soeslo, Tichelgaten, De Horte, Windesheim en een gebiedje aan de Gravenweg, onderdeel van een ecologische verbindingszone.

In het najaar ging de werkgroep wekelijks op pad van eind augustus tot eind november. De eerste inventarisatie was aan de Wythmenerplas, daarna volgden Helmhorst, Zalkerbos, Westerveldse bos, Boschwijk / Zalné, Vreugderijkerwaard, IJsselvlied, Windesheim, Veerslootlanden, Zwolse bos, Engelse Werk, Bergklooster, Colckhof en tot slot Petrea.

Van elk bezocht gebied werd een soortenlijst gemaakt door Anna Adams en alle gevonden soorten werden gemeld aan de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV).

De inventarisatie in de Vreugderijkerwaard is gehouden op verzoek van Natuurmonumenten. We vonden er onder andere de rafelige parasolzwam, een Rode Lijst soort BE (bedreigd) en de tiggertaaiplaat, Rode Lijst KW (kwetsbaar).

In gebieden zoals de Colckhof, IJsselvlied of het Westerveldse bos vonden we vaak nieuwe soms zeldzame soorten. Nieuw wil zeggen nog niet eerder door ons daar waargenomen.

Of na jarenlange afwezigheid een bekende, zeer zeldzame soort, de grote vierslippige aardster in het Zalkerbos, gevonden door Evert Ruiter.

Op de lijst van de Veerslootlanden konden we drie soorten satijnzwammen van de Rode Lijst noteren, waaronder het blauwplaatstaalsteeltje. Ook wasplaten zoals het sneeuwzwammetje en de hooilandwasplaat werden er gevonden.

grote vierslippige aardster

lila-bruine schorsmycena

staalsteeltje

Verder trad de werkgroep op als gastvrouw voor de jaarlijkse Overijsselse Zwamdag. Deze werd op 15 maart gehouden op Doepark Nooterhof, we konden ruim 40 belangstellenden verwelkomen. Onze werkgroep werd die dag bijzonder goed vertegenwoordigd door twee boeiende sprekers. Piet Bremer beet het spits af met het onderwerp Wasplaten, de orchideeën van de fungiwereld en Herman Sieben bracht het OBN (Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit) project onder de aandacht met de stelling Beheerder en NMV samen sterker?

In het kader van de IVN Natuurgidsencursus liepen er twee cursisten stage bij de werkgroep.

Paddenstoelencursus

Coördinatie: Sandra Narain

Van 23 september tot en met 1 november liep de Paddenstoelencursus van IVN: een periode waarin volop van de diversiteit aan vormen en kleuren van paddenstoelen valt te genieten.

We hebben weer vier cursusavonden op Doepark Nooterhof aangeboden, en drie veldlessen in plaats van twee. We hebben voor deze uitbreiding gekozen, omdat de cursisten van vorig jaar hadden aangegeven veel waarde te hechten aan deze buitenlessen.

De veldlessen vonden plaats in het park Het Engelse Werk en het park Zandhove in Zwolle en op het landgoed IJsselvlied in Wezep. Ook dit keer was men enthousiast over de vondsten.

Elja van Dongen heeft de avondlessen van de cursus verzorgd. Zij gaf weer uitstekende presentaties met veel duidelijke foto's. Ook begeleidde zij het determineren op de avonden tot ieders tevredenheid. Tijdens de veldlessen heeft Herma Visscher het voortouw genomen, bijgestaan door Elja. Als gastvrouw fungeerden Heike Tack en Sandra Narain.

De cursus was weer volgeboekt met 15 deelnemers, met daarbij een kleine wachtlijst.

Inhoudelijk is de cursus grotendeels hetzelfde gebleven als vorig jaar. Voor het lesmateriaal hebben we dit keer maar weer gekozen voor de ouderwetse snelhechters aangezien de gebonden readers van vorig jaar in het veld uit elkaar vielen. Net als vorig jaar hebben de cursisten de Powerpoint-informatie op hun e-mailadres toegestuurd gekregen. We hebben genoten van de enthousiaste groep cursisten.

Werkgroep Scharrelkidsactiviteiten

Coördinator: Henriette Maan

Doordat de coördinator langdurig moest herstellen van een voetblessure, konden pas in het najaar weer Scharrelkidsactiviteiten georganiseerd worden. Bijzonder was dat een deelnemer van de Natuurgidsencursus, Jaap van Driezum, een Scharrelkids-workshop organiseerde voor derdejaars MBO-studenten van Landstede, waar hij werkt. De eerste ochtend was theorie, maar op de tweede ochtend gingen de studenten met "geleende" peuters van de Landstede Kinderopvang daadwerkelijk scharrelen in Doepark Nooterhof. Beide ochtenden hadden de stagiaires Jaap van Driezum, Janneke Paalhaar en Annelies Feenstra elk hun eigen bijdrage.

Voor 2015 staan er Scharrelkidscursussen op de agenda voor pedagogisch medewerkers van BSO en KDV van welzijnsorganisatie Travers in Zwolle.

Werkgroep Stands en verkoop

Coördinator: Fenna Westers

We deden mee aan het Voor- en Nazomerfeest van de Milieuraad en aan de vier Streekmarkten van Landstede in Doepark Nooterhof. Verder stonden we op Parkpret in Park Eekhout en bij het openingsfeest van de Schellerdriehoek. Alle keren was het gezellig druk en goed om ons "gezicht" te laten zien.

Op verzoek was Fenna met verschillende artikelen bij de Natuurgidsencursus aanwezig. De cursisten deden bestellingen, vooral de Belgische zoekkaarten waren in trek.

In het Infopunt Doepark Nooterhof boden we een beperkt assortiment aan. Onze folders hebben gelegen in de VVV-punten bij Waanders in de Broeren en in het Stedelijk Museum, ook lagen ze bij de Centrale bibliotheek.

De inkoop gaat via de KNNV-uitgeverij. Totaal is er het afgelopen jaar bij de diverse activiteiten voor € 1200 verkocht. Aan de stands en verkoop werkten mee: Gerda Boonstra, Carla Faber, Greet Meima, Annet van der Wal en Fenna Westers.

Werkgroep Veldlessen Vechterweerd

Coördinator: Heike Tack

De werkgroep wordt gevormd door Ine Reinders, Annet van der Wal en Heike Tack.

IVN Zwolle heeft, samen met Vitens, ook in 2014 veldlessen georganiseerd in het waterwingebied Vechterweerd in Dalfsen. Circa 650 kinderen uit 27 klassen van het basisonderwijs in Zwolle en Dalfsen bezochten dit jaar het bijzondere Vitens-terrein.

Voor 2015 hebben zich nu al 15 scholen met maar liefst 25 klassen aangemeld.

De zevende en achtste groepers worden tijdens het veldwerk begeleid door de 15 even zo enthousiaste IVN-gidsen. Met niet aflatende passie ondersteunt Wiecher Akse hen daarbij vanuit Vitens. Voorafgaand aan een veldles geeft een IVN-gids op school les over de geschiedenis en de inrichting van het gebied, over waterwinning en natuurontwikkeling en hoe je omgaat met de Galloways, de 'levende maaimachines'.

Gewapend met opdrachtkaart, verrekijker, loep, schepnet, grondboor én alle zintuigen ontdekken de kinderen op speelse wijze de natuur. Beleving staat daarbij centraal: ruiken, voelen, horen en zien. Kinderen, ouders en leerkrachten zijn eigenlijk altijd enthousiast. 'Ik wist niet dat er zoveel beestjes in een sloot leefden'. 'Ja! Mogen we hier ook komen als er geen veldles is?' 'Kunnen we ons meteen opgeven voor het volgende seizoen? We vinden het geweldig hier!'

Zomaar enkele bijzonderheden van 2014: een staartstuk van een zoetwaterkreeft, een geelgerande waterkever die een net gevangen libellenlarve opeet en een 'minisnoek' (de modderkruiper; een Rode Lijst soort). De geweldig dikke en harige rupsen van de grote beervlinder wekten alom bewondering. En de St. Jacobsvlinders wilde iedereen wel proberen te vangen vanwege hun mooie kleuren.

Toen in het voorjaar de bouw van het nieuwe drinkwaterproductiebedrijf in volle gang was, waren de kinderen onder de indruk. Want ook daarmee werd hen duidelijk dat drinkwater niet zomaar uit de kraan komt.

Vlinder- en Libellencursus

Coördinator: Dirkje Stoltenborgh

In 2014 werd voor het eerst een Vlinder- en Libellencursus gegeven met als docenten Dirkje Stoltenborgh voor de vlinders en Leo Winter voor de libellen. In maart en april werden drie cursusavonden gehouden.

Tijdens de eerste twee avonden werd gesproken over dagvlinders in onze omgeving en hun leefgewoonten, op de derde avond werd informatie gegeven over libellen en hun leefgewoonten.

De 17 cursisten luisterden aandachtig en gingen enthousiast aan de slag met de aangeboden leerzame spelvormen.

In juli waren er twee excursielessen op het Landgoed de Horte. We zagen zowel vlinders als libellen, ook al waren de weergoden ons niet bijzonder goed gezind.

Het was een levendige cursus waar zowel de docenten als de cursisten met plezier op terugkijken.

Werkgroep Vogelzang

Coördinator: Ine Reinders

Verslag: Martje Dijks

Er deden 56 mensen mee aan de Vogelzangcursus van begin maart tot eind mei in zaterdag- en maandagsgroepen. Dat zijn er drie minder dan vorig jaar. De meeste meldingen kwamen binnen via de website en enkele via de folder en het ZNT. Het leeuwendeel van de cursisten kwam uit Zwolle (40) en Hattem, maar ook uit de wijde omtrek zoals Hengelo, Meppel, Nieuw Leusen, Wapenveld, Wezep, Wijhe, Windesheim en Zalk.

Er werden door de diverse groepen excursies gemaakt vanuit het basisgebied het Engelse Werk naar o.a. het Westerveldse Bos, waar we de nachtegalen hoorden, naar Zandhove, Vreugderijkerwaard, e.a., ieder gebied met z'n eigen vogelrijkdom.

De eindexcursie werd gelopen in het Reestdal waar we o.a. de grauwe vliegenvanger hebben gezien. Na deze excursie werd er nagepraat met koffie en natuurlijk wat lekkers erbij in bezoekerscentrum de Wheem.

De 14 gidsen of assistent-gidsen waren Cor Kauw, José Eijkelkamp, Marinus van Ommen, Janke Langhout, Sija Reehoorn, Annie van de Wetering, Wietske Prummel, Femmy Mulder, Eric Tempelaars, Rinkje Guichelaar, Martje Dijks, Lody Kragt, Mara Haye en Ronald Kuyvenhoven.

Ook was er dit jaar een resevepool met (assistent)gidsen: Hennriette Maan, Ton Pollman, Lodewijk Jan Coté, Dick Los en Lody Kragt.

Janke Langhout heeft Sija Reehoorn, die dit jaar door ziekte niet kon gidsen, vervangen, waarvoor onze dank.

In januari werd er een workshop gehouden voor vogelzang- en natuurgidsen, met als thema "Thuis in het veld", een virtuele wandeling door de biotopen.

Het was een leerzame en leuke avond, waarbij Lody Kragt ons meenam door verschillende biotopen en wat daar aan vogels voorkomt. Lodewijk Jan Coté liet ons vogelgeluiden horen die veel op elkaar lijken.

Op 13 november kwamen gidsen en werkgroepleden bij elkaar om bij te praten, het afgelopen seizoen te evalueren en plannen te maken voor het komend jaar.

De werkgroep bestond uit: Ine Reinders, Krista Esselink, Martje Dijks, Manon Nijhuis en we mochten Talja Kamphorst als nieuw werkgroep-lid verwelkomen.

De werkgroep kwam vier keer bij elkaar en hield verder per telefoon of e-mail contact.

Werkgroep Wilde plantencursus

Coördinator: Marlène Vaessen

Dit jaar werd voor de 23e keer de Wilde plantencursus gegeven.

Er waren 24 deelnemers, verdeeld over twee groepen. Een beginnersgroep van 13 deelnemers en een grote groep van elf iets-gevorderden en gevorderden. Er was vaak geadverteerd in de kranten. De meesten kwamen via de website bij ons terecht. De beginners stonden onder leiding van Marlène Vaessen, de andere gecombineerde groep onder die van Brunhilde Reicher. Opvallend was dat er elf mensen van buiten Zwolle kwamen tot aan Heerenveen en Westerbork toe.

Op de druk bezochte kennismakingsavond voor nieuwe cursisten op 2 april werden de gidsen aan de deelnemers voorgesteld en werd het een en ander verteld over loepjes, flora's en andere plantenboeken. Na de pauze gingen we aan de hand van levend materiaal allerlei kenmerken bekijken van planten. De cursisten waren in ieder in hun eigen groep druk bezig en leerden elkaar zo al een beetje kennen.

De zes avondexcursies vonden plaats in het Engelse werk, de Vitenstuijn, het Spoolderbos en de uiterwaarden van de IJssel.

Het beviel de groep van de gevorderden goed om per avond één thema te behandelen, bijv. stinzenplanten, kruisbloemigen, vlinderbloemigen, enz. Iedere avond natuurlijk ook de grassen en zeggen.

Er werden vier excursies op de zaterdag georganiseerd. Tussen de 15 en 20 personen waren dan aanwezig.

- * Op 12 april gingen we naar de tuin van OBS de Werkschuit, waar het vol staat met stinzenplanten. Bijzonder om te zien.
- * 17 Mei gingen we naar de Wieden, de hooilandjes bekijken bij Doosje. Het blijft een prachtig gebied, waar iedereen erg enthousiast over was.
- * 14 Juni gingen we naar de Vreugderijkerwaard, waar Fred Hartog de excursie leidde. Dit was erg goed bevallen.
- * 23 Augustus gingen we naar Havelte. Het beviel de cursisten goed om na de vakantie ook nog een excursie te doen. Iedereen kon meedoen met deze excursies, we probeerden om de groepen qua niveau gescheiden te houden waar dat kon.

In februari hadden we een winterwandeling georganiseerd in het Engelse Werk. Er waren veel cursisten aanwezig, die het erg waardeerden. Het thema was gericht op de bomen en planten in de winter en hun overwinteringsstrategieën.

Zwols NatuurTijdschrift

Verslag: Wietske Prummel

Het Zwols Natuurtijdschrift (ZNT) is de gezamenlijke uitgave van KNNV Zwolle en IVN Zwolle e.o. Op verzoek van de besturen werd met ingang van 2014 het aantal nummers teruggebracht tot twee per jaar. De beide nummers van jaargang 21, 2014, bevatten respectievelijk 42 en 54 pagina's (inclusief omslag). De omslag had sepia als steunkleur. De voorplaten tonen resp. een gedeelte van een citroenvlinder (zwartwit met steunkleur) en de oeverwaluwand in Stadshagen (fullcolour). Beide omslagfoto's waren - toevallig - van de hand van Jan van Dijk. De oplage van beide nummers bedroeg ruim 700 exemplaren.

De redactie van nummer 1 bestond uit Wietske Prummel, Carin van de Ploeg en Jeroen Koot. In de zomer van 2014 trad Leander Broere toe tot de redactie. Nummer 1 werd opgemaakt in Word (door Carin en Wietske), nummer 2 in InDesign (door Leander). Jeroen Koot bewerkte de foto's voor beide nummers. Nummer 1 verscheen op 30-4-2014, nummer 2 op 17-12-2014.

Een nieuwigheid in deze jaargang was het gebruik van kleur in het binnenwerk. In nummer 1 werden twee afbeeldingen in kleur afgebeeld; nummer 2 werd in zijn geheel in kleur afgedrukt. Beide nummers werden gedrukt bij het vertrouwde 'Veldman Print & Sign' in IJsselmuiden.

Het ZNT werd gevuld met excursieverslagen, onderzoeksverslagen, natuurervaringen, mededelingen van de afdelingsbesturen, verslagen van de cursussen van IVN en KNNV, recensies, de tekening en twee in memoriams. Er was steeds voldoende en interessante kopij en foto's. Alle auteurs, fotografen en de tekenares worden hartelijk bedankt voor hun bijdragen. Het ZNT wil bij de tijd blijven. Daarom is in het tweede nummer een wedstrijd uitgeschreven voor de mooiste natuurselfie.

De activiteitenprogramma's van KNNV en IVN werden niet meer in het ZNT opgenomen. Die kunnen sneller via de websites en de digitale nieuwsbrieven onder de aandacht van de leden worden gebracht.

De redactie is in 2014 zeven maal bijeengeweeest. Het meeste contact tussen de redactieleden vond plaats via e-mail. Wij hebben met veel plezier het ZNT in 2014 verzorgd.

Nieuwe redactieleden zijn nog steeds welkom.

=====

IVN Zwolle e.o.

Postbus 272
8000 AG Zwolle

ivn@ivnzwolle.nl
www.ivnzwolle.nl

COLOFON

Uitgave: maart 2015

Samenstelling verslag: bestuur IVN Zwolle e.o.

Het jaarverslag wordt aan alle leden en donateurs van IVN Zwolle toegezonden.

De foto's in het jaarverslag zijn afkomstig van diverse leden van de vereniging.

Het bestuur bedankt iedereen die een bijdrage aan het jaarverslag heeft geleverd.

